

เทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าวผ่านรายการโนราห์เล่าข่าวของ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต

Techniques for presenting news issues through the Nora Lea-Khaw program of the Public Relations Office of Phuket Province

วันที่ได้รับบทความ 1 กันยายน 2566 วันที่แก้ไขเสร็จ 13 ตุลาคม 2566
วันที่ตอบรับเผยแพร่ 11 พฤศจิกายน 2566

วัชรีย์ หิรัญพันธุ์*

Watcharee Hiranphan*

รุจิรา มะกะ**

Ruchira Ma-ke**

สุรางคณา เล็กเกิดผล***

Surangkana Lekkerdpol***

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าวในมุมมองของผู้ส่งสารและผู้รับสารผ่านรายการโนราห์เล่าข่าว ของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
โทร. 076-523094-7 e-mail: watcharee.h@pkru.ac.th

*Assistant Professor Department of Communication Arts Faculty of Management Science
Phuket Rajabhat University, Tel. 076-523094-7 e-mail: watcharee.h@pkru.ac.th

บุคลากรในสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต จำนวน 6 คน และใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอกะทู้ และอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 422 คน

ผลการวิจัย พบว่า 1) เทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าวในมุมมองของผู้ส่งสารผ่านรายการโนราห์เล่าข่าว มีแนวคิดและที่มาของรายการโนราห์เล่าข่าว คือ โนราห์เป็นศิลปะพื้นบ้านของภาคใต้ นำมาทำคลิปวิดีโอเผยแพร่เพื่อให้ผู้รับสารเข้าถึงได้ง่าย สะดวก และเข้าใจอย่างรวดเร็ว สามารถขยายอำนาจละมุน (soft power) ได้นำเสนอนโยบายที่เป็นประเด็นร้อนแรงอยู่ในความสนใจของประชาชน ซึ่งมีที่มาของประเด็นข่าว คือ ประเด็นจากคณะกรรมการศูนย์ข้อมูลข่าวสาร กรมประชาสัมพันธ์ (Information Operations Center (IOC)) ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะส่งมาจากส่วนกลาง ซึ่งจะส่งให้กับหน่วยงานของกรมประชาสัมพันธ์ ทั้ง 76 จังหวัด หากมีประเด็นข่าวสำคัญเกิดขึ้นต้องรีบแปลและจัดทำข่าว ออกแบบอินโฟกราฟิก (Infographic) อัปโหลด (Upload) ลงเพจเฟซบุ๊ก (Facebook Page) ด้านภาพและวิดีโอมีการเคลื่อนไหว ช้า-เร็ว หรือการเคลื่อนไหวจากซ้ายไปขวา (pan) มีการตัดต่อกราฟิก พากย์เสียง และแต่งเสียงโดยโปรแกรม Audition โดยคลิปมีความยาว 3-4 นาที ภาพภาพพื้นหลังให้สอดคล้องกับประเด็น ใส่โลโก้ CG และกราฟิกให้มีความเหมาะสม สวยงาม ส่วนช่องทางการอัปข่าวสาร คือ เพจเฟซบุ๊ก (Facebook Page) ดิจิตอล (TikTok) และไลน์กลุ่ม (Line Group)

2) เทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าวในมุมมองของผู้รับสารผ่านรายการโนราห์เล่าข่าว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21-25 ปี ศึกษาในระดับปริญญาตรี อาชีพนักเรียน/นักศึกษา รายได้อยู่ในช่วง 10,001-20,000 บาท/เดือน สถานภาพโสด ภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคใต้ แหล่งที่มาของรายได้มาจากเงินเดือนประจำ พักอาศัยบ้านเดียวกับครอบครัวหรือญาติพี่น้อง มักรับชมรายการโนราห์เล่าข่าวจากแอปพลิเคชัน (Application) เฟซบุ๊ก และรับชมคนเดียวผ่าน

สมาร์ทโฟน โดยใช้สัญญาณ Wi-fi ส่วนใหญ่เคยรับชมรายการโนราห์เล่าข่าวมาก่อน
ช่วงเวลาในการรับชม เวลา 19.00-21.00 น. รับชมค่อนข้างบ่อย และไม่มีปัญหาขณะ
รับชม แหล่งข่าวหรือเนื้อหาของข่าวมีความถูกต้องน่าเชื่อถือ เสียงพากย์มีความเหมาะสม
และรายการมีความเป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่นได้

คำสำคัญ: เทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าว, รายการโนราห์เล่าข่าว, สำนักงาน
ประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต

Abstract

This study aims to study techniques employed in presenting news topics from the perspective of both the news deliverer and the audience through Nora Lao-Khaw program, managed by the Phuket Provincial Press Office. The research employs a mixed-method approach, combining qualitative and quantitative methodologies. Qualitatively, it employs interviews to gather information from six individuals working in the Public Relations Office of Phuket Province. Quantitatively, it utilizes survey research, distributed via questionnaires to 422 residents of Mueng District, Kathu District, and Thalang District in Phuket Province.

The findings of this research reveal the following insights:

1) Nora Lao-Khaw's technique of reporting news stories from the viewpoint of the news deliverer has the ideas and origin as follows. Nora has its origins in the cultural heritage of the southern region, making it both accessible and a suitable approach for distributing video content to reach a broad audience. Additionally, it serves as an effective means

of projecting soft power and is well-suited for presenting hot-button policy issues of public interest. The information originates from central government's IOC and is distributed to various government agencies across 76 provinces. In cases of urgent situations or serious issues, there is essential to quickly translate and communicate news through visually appealing and informative graphics, lasting approximately 3-4 minutes. The movements can be slow or quick, to the left or right. The audio editing software used is Adobe Audition, while the visual components are carefully designed to align with the content of the story, featuring compelling computer graphics and graphic logos. The distribution channels for these news reports include Facebook pages, TikTok, and official LINE groups.

2) When assessing the presentation of news topics from the perspective of news recipients through Nora Lao-Khaw, it is discerned that the majority of the sample comprises females aged between 21 and 25, with bachelor's degrees. The demographic largely consists of high school and college students with monthly incomes ranging from 10,001 to 20,000 baht. They are predominantly single individuals from the southern region of Thailand, living in single-family homes with relatives. The preferred medium for accessing Nora News Report is through the Facebook application, using smartphone devices and Wi-Fi access. The viewers frequently engage with the program during the evening hours, specifically from 7:00 pm to 9:00 pm. There is regular viewership with minimal issues reported during the viewing experience. Notably, Nora

News Report is valued for its credible and persuasive news content, complemented by suitable audio quality. The program also embraces a local identity reflective of the southern region.

Keywords: Techniques for presenting news issues, Nora Lea-Khaw program, Phuket Province Public Relations Office.

ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การประชาสัมพันธ์เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ เป็นงานที่มีขอบเขตที่กว้าง สามารถสื่อสารได้หลายมิติและเป็นการสื่อสารรอบด้าน ลักษณะเด่นของงาน โสภณ เคี่ยมการ (การสื่อสารระหว่างบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566) ประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตให้ทัศนะเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และความสำคัญของการสร้างภาพลักษณ์กับองค์กร แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำที่เกิดขึ้นกับองค์กร ทั้งนี้องค์กรต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญกับงานประชาสัมพันธ์ทั้งภายในองค์กรเพื่อมุ่งหวังให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ และการประชาสัมพันธ์ภายนอกองค์กรเพื่อสร้างคุณค่าให้กับองค์กร สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต (2565) เป็นราชการส่วนภูมิภาค จัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการเมื่อ ปี 2526 เป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยมีการจัดทำข่าวประชาสัมพันธ์รายงานข่าว ประสาน ให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือด้านการประชาสัมพันธ์แก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในจังหวัดภูเก็ต อีกทั้งส่งเสริมสนับสนุนเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ประสาน และพัฒนาเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ในจังหวัด วิเคราะห์ ติดตาม ประเมินสถานการณ์ และรายงานความคิดเห็นของประชาชนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิสัยทัศน์ของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต มุ่งสร้างโอกาสในการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารของประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ดังที่ ดัชนี สัจจะบุญทวี (การสื่อสารระหว่างบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566) ได้นำกลไกการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารทุกรูปแบบ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยการเขียนข่าวและถ่ายภาพข่าว ทั้งภายในสำนักงานและภายนอกสำนักงาน รวมถึงการออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ เช่น ออกแบบอินโฟกราฟิก การจัดทำคลิปวิดีโอ สปอตวิทยุ เป็นต้น อีกทั้งมีการใช้โปรแกรมต่าง ๆ เช่น Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Adobe Premiere Pro, Adobe After Effect, Microsoft Word, การทำสกริปต์ รายงานพิเศษ การตัดต่อวิดีโอ และการวางแผนประชาสัมพันธ์

บุญชื้อ เพชรไทย และคณะ (2565) กล่าวถึงระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการภาครัฐแนวใหม่ จำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพขององค์กรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการเติบโตของนวัตกรรมการสื่อสารยุคดิจิทัลเต็มรูปแบบ จนเป็นที่นิยมใช้การสื่อสารอย่างกว้างขวางที่เรียกกันว่า โซเชียลมีเดีย หรือสื่อสังคมออนไลน์ ที่ช่วยลดเวลาเพิ่มความรวดเร็ว และครอบคลุมการสื่อสารที่เข้าถึงทุกแห่งบนโลกใบนี้ มีการเชื่อมโยงต่อสายใยสู่เครือข่าย โดยอาศัยโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twister) ยูทูบ (YouTube) กูเกิลพลัส (Google Plus) อินสตราแกรม (Instagram) หรือไลน์ (Line) เป็นต้น นับเป็นสื่อที่ทรงพลังและมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคม การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในองค์กรเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและระบบการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะทำให้ภาคเอกชนและประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว ทัวถึง ทุกเวลา เป็นธรรม และเป็นการกระตุ้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยส่งเสริมประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์ของประเทศไทย ให้เป็นที่ยอมรับและน่าสนใจ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการบริการที่มีคุณค่าและเป็นเอกลักษณ์ของไทย นั้นหมายถึงการพยายามดึงเอา อำนาจละมุน (soft power) เช่น อาหาร ภาพยนตร์ ทัศนศิลป์ การแสดง เพลง การแต่งกาย มาเสริมสร้างความภูมิใจและความผูกพันในความเป็นชาติของคนไทย ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของประภัสสร เ่องฉ้วน (2566) นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต กล่าวถึงการขับเคลื่อนการพัฒนาด้วย อำนาจละมุน (soft power) บนฐานของทุนวัฒนธรรม มีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงอย่างมากกับเศรษฐกิจวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เนื่องจากต้องพึ่งพา “สินค้าและบริการทางวัฒนธรรม” ที่มีคุณภาพ เชื่อมโยงและรองรับกับวิถีชีวิต ความคิด กระแสความนิยมของผู้คนในปัจจุบัน ซึ่งสัมพันธ์กับการเติบโตของเมืองและค่านิยมของชนชั้นกลางที่มีปริมาณขยายตัวมากขึ้นตามการเติบโตของเศรษฐกิจในเขตเมือง และหากพิจารณาถึงศักยภาพของประเทศไทยที่มีความหลากหลายของมิติทางวัฒนธรรม

ภิรกาญจน์ ไคนุ่นนา (2563) กล่าวถึงสื่อพื้นบ้านภาคใต้กับการเล่าเรื่องนั้นมีหลากหลายแบบ โดยสื่อพื้นบ้านมักจะเป็นเรื่องราวที่เป็นตำนาน ตำนานของวิถีชีวิต ความเชื่อ ความรู้สึก และความคิดของชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกสืบทอดผ่านการเล่าเรื่องจากบุคคลในชุมชน เพื่อให้เด็ก ๆ ได้รับการฝึกฝนทักษะการพูด การฟัง และการตีความ เพื่อให้เด็ก ๆ ได้รับความรู้ความสำคัญของวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนของตน ดังที่ มโนราห์ (2561) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโนราห์ซึ่งเป็นศิลปะการแสดงที่นิยมทั่วไปของชาวภาคใต้ไม่ว่างานเทศกาลนักขัตฤกษ์หรืองานมงคลต่าง ๆ หรืองานอวมงคลมักจะมีมโนห์ราหรือโนราห์มาแสดงด้วยเสมอ จุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อเป็นการเคารพบูชาและแสดงความกตัญญูต่อวิญญาณบรรพบุรุษ และเพื่อแก้บนหรือแก้กรรม (ข้อตกลงที่ทำไว้กับสิ่งเร้นลับ) โนราห์ได้รับความ

นิยมอย่างกว้างขวางเกือบทุกท้องถิ่น บ่งบอกถึงการแสดงศิลปวัฒนธรรมทางภาคใต้ ความเป็นเอกลักษณ์จากรุ่นบรรพบุรุษสู่รุ่นลูกหลานที่กำลังจะสูญหายไปกับยุคสมัยใหม่ โมนร่าห์หรือโนราห์ได้รับการประกาศขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ และถูกเสนอชื่อขึ้นบัญชีมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติของยูเนสโก ในปี 2564

งานวิจัยของ Rijitha and Gouda (2022) แสดงให้เห็นถึงสื่อพื้นบ้านในสื่อสังคมออนไลน์ ท่ามกลางความท้าทาย การปรับตัว โอกาส และการคุกคามจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 นั้น ความพยายามในการเผยแพร่สื่อพื้นบ้านผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์เพื่อความอยู่รอดเป็นความท้าทายอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านการออกแบบเนื้อหาในการสื่อสาร การเผยแพร่ และผู้รับสารในยุคดิจิทัลที่เป็นทั้งโอกาสและภัยคุกคาม ดังที่ ดัชนี สัจจะบุญทวี (การสื่อสารระหว่างบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566) กล่าวถึงความพยายามในการกำหนดแนวคิดเพื่อนำเอาสื่อพื้นบ้านทำมาเป็นรายการโนราห์เล่าข่าว จากศิลปะพื้นบ้านของภาคใต้และความเป็นโนราห์มีความประสงค์จะสื่อให้เห็นความสวยงามของโนราห์โดยเฉพาะศิลปะด้านการแต่งกายของโนราห์ การนำบุคลิกภาพของโนราห์มาปรับใช้ในการทำคลิปวิดีโอเผยแพร่ออกไปเพื่อที่จะให้ผู้รับสารเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกมากขึ้น ตัวโนราห์ที่นำเสนอในรายการของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต เป็นโนราห์ผู้หญิงที่มีลักษณะบุคลิกเป็นคน สามารถที่จะขาย อำนาจละมุน (soft power) ได้ เช่น ขยายวัฒนธรรมหรือสอดแทรกนโยบาย เช่นเดียวกับจังหวัดภูเก็ตที่มีจุดเด่นในเรื่องของการท่องเที่ยว ฉะนั้นคลิปโนราห์จะเน้นเรื่องของการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ แต่ถ้าเป็นนโยบายที่เป็นประเด็นร้อนแรงที่อยู่ในความสนใจของประชาชน ก็จะสร้างสื่อเพื่อให้ตอบโจทย์ว่าโนราห์สามารถที่จะทันเหตุการณ์แล้วก็เข้าถึงผู้รับสารได้ ผู้รับสารจะได้เห็นว่าเมื่อชี้แจงก็ทำเป็นคลิปโนราห์เล่าข่าว ผู้รับสารจะได้เห็นทั้งภาพทั้งเสียงรวมไปถึงเห็นผู้สัมภาษณ์ แล้วผู้รับสารก็เกิดความเชื่อใจและเชื่อถือในเรื่องข่าว

และผู้รับสารก็สามารถทำให้ยอดแชร์หรือยอดการเข้าถึงเพิ่มขึ้น เป็นที่ยอมรับเวลาเกิดภาวะวิกฤตหรือสิ่งที่น่าสนใจที่กำลังเกิดขึ้นในจังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตยังเป็นศูนย์ข้อมูลที่ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และเชื่อถือได้ เพราะสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตมีจุดแข็งที่สามารถเข้าถึงได้ เช่น ประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตสามารถสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัดได้โดยตรง ซึ่งแบบบางหน่วยงานหรือบางสื่ออาจจะเข้าไม่ถึง แต่สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตมีสิทธิ์ในการที่จะเข้าถึงมากกว่าหน่วยงานอื่น ๆ

การเล่าข่าวเป็นหนึ่งในวิธีการสืบทอดโนราห์อาจมีมุมมองหรือการแสดงข้อคิดเห็นของผู้เล่าปนเข้าไปกับเนื้อหาข่าว อาจมีทั้งข้อความในเชิงบันเทิง เล่าข่าวให้เป็นเรื่องตลกหรือข้อความเสียดสีการกระทำที่ตนไม่เห็นด้วย ซึ่งผู้รับสารต้องใช้วิจารณญาณในการรับชม ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นถึงพลังของสื่อสังคมออนไลน์ สื่อวิดีโอ ที่มีทั้งภาพและเสียง รวมทั้งสื่อศิลปะการแสดงพื้นบ้านภาคใต้ ซึ่งสามารถทำให้ผู้รับสารเข้าถึงเข้าใจข้อมูลที่ถูกคัดสรรมาเป็นอย่างดี เป็นข้อมูลเชิงสร้างสรรค์ตั้งแต่ข้อมูลข่าวสารเล็ก ๆ ไปจนถึงเรื่องใหญ่ ๆ มานำเสนอในมุมมองที่แปลกตา ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ในโลกปัจจุบัน โดยผสมผสานกันระหว่างวิดีโอและกราฟิกอย่างลงตัวและสมบูรณ์แบบ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าวในมุมมองของผู้ส่งสารผ่านรายการโนราห์เล่าข่าวของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาเทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าวในมุมมองของผู้รับสารผ่านรายการโนราห์เล่าข่าวของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเชิงพื้นที่ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เก็บข้อมูลจากประชาชนผู้รับสาร ที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอกะทู้ และอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ช่วงอายุระหว่าง 15-50 ปี ที่เคยรับชมรายการโนราห์เล่าข่าวของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตมาแล้ว อย่างน้อย 1 ครั้ง รวมทั้งประชาชนที่ได้รับลิงก์เข้าชมรายการโนราห์เล่าข่าวก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย และบุคลากรของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตในฐานะผู้ส่งสาร

2. ขอบเขตเชิงเนื้อหา ศึกษาเทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าวในมุมมองของผู้ส่งสารและผู้รับสารผ่านรายการโนราห์เล่าข่าวของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2565 ถึง มีนาคม 2566

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตในฐานะผู้ส่งสาร สามารถนำผลการวิจัยมาใช้ออกแบบ สร้างสรรค์ และผลิตรายการโนราห์เล่าข่าวได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของภาคประชาชน

2. ประชาชนในจังหวัดภูเก็ตสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ครอบคลุม กว้างขวาง และหลากหลายยิ่งขึ้น จากการเล่าข่าวโดยนำเอาศิลปะการแสดงพื้นถิ่นภาคใต้ของโนราห์เข้ามาผสมผสานได้อย่างลงตัว ทำให้อำนาจละมุน (soft power) ด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านจะยังคงอยู่ สืบสาน ต่อยอด และอนุรักษ์จากรุ่นสู่รุ่น

3. สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต สามารถใช้อำนาจละมุน (soft power) ของทุนวัฒนธรรมนี้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมประเทศ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มาเป็นกรอบในการดำเนินงานวิจัย ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง (Storytelling) ได้แก่ โครงสร้างการเล่าเรื่อง ความขัดแย้ง ตัวละคร แก่นเรื่อง ฉาก สัญลักษณ์ และมุมมองการเล่าเรื่อง และทฤษฎีการเล่าเรื่อง (Narrative theory) ซึ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ขจิตขวัญ กิจวิสาละ (2564) กล่าวถึงศาสตร์การเล่าเรื่องในสื่อสารศึกษา และงานวิจัยของ อุทิศ บำรุงชีพ และ พัทธวีภา โพธิ์ศรี (2564) ได้นำเสนอกระบวนการพัฒนาวัตถกรรมการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลเพื่อสืบสานภูมิปัญญาการเจียรไนพลอยสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดจันทบุรี แนวคิดเกี่ยวกับมโนราห์หรือโนราห์ในฐานะศิลปะการแสดงพื้นบ้านภาคใต้ ซึ่งเป็นการนำเอาอำนาจละมุน (Soft Power) มาใช้ในการเดินเรื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Nye (2005, อ้างถึงใน สุภาพิชญ์ ธีระวัฒน์, 2565) นำเสนอเรื่อง Soft Power: The Means to Success in World Politics เพื่อให้เห็นทิศทางและความสำเร็จของการใช้อำนาจละมุน ดังที่ ศศิกานต์ สังข์ทอง และ รุติณัน บุญภาพ คอมมอน (2562) ถ่ายทอดเรื่องราวการบูรณาการการสื่อสารสื่อพื้นบ้านกับสื่อใหม่เพื่อส่งเสริมและพัฒนามรดกวัฒนธรรมผ้าไหมคราม จังหวัดสกลนคร ซึ่งงานวิจัยของ ปรินทร์ รัตนบุรี (2562) ย้ำให้เห็นถึงอำนาจละมุนเกี่ยวกับภาพสะท้อนวัฒนธรรมภาคใต้ผ่านบทกลอนหนึ่งตระกูล กรณีศึกษาหนึ่งเค้าน้อย โรจนเมธากุล และ Zhou et al. (2021) กล่าวถึงความท้าทายของศิลปะวัฒนธรรมพื้นบ้านของจีนที่ต้องเผชิญสถานการณ์ในโลกไซเบอร์ และได้เสนอแนวทางในการปกป้องและสืบทอดศิลปะและวัฒนธรรมพื้นบ้านไว้ ส่วนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหลัก ได้แก่ ทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสารของสื่อมวลชน (Agenda Setting Theory) ขิตภพ ประเสริฐไพฑูรย์ (2564) ได้นำกรณีศึกษาจากเบียร์ยัดถึงหลุมพล เพื่อแสดงให้เห็นถึง Agenda Setting หัวใจสำคัญของสื่อมวลชน สำหรับการนำเสนอแนวคิดหลักสำคัญในการนำโนราห์มาเป็นตัวละครเล่าข่าวผ่านสื่อดิจิทัล กระบวนการผลิต

รายการเล่าข่าว การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ตามทัศนะของ โสภณ เคี่ยมการ (การสื่อสารระหว่างบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566) และ ดัชนี สัจจะ บุญทวี (การสื่อสารระหว่างบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566) ในฐานะผู้ผลิตสื่อและผู้บริหาร ในสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต นำไปสู่การกำหนดรูปแบบการเล่าเรื่องโดยใช้อำนาจละมุนอย่างโนราห์เป็นตัวเดินเรื่อง นอกจากนี้ อิทธิพล จันทร์รัตนกุล และคณะ (2564) ยังได้กล่าวถึงบทบาทของหน่วยงานภาครัฐต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รวมทั้ง ภัคชดา อำไพพรรณ (2558) ให้มุมมองเกี่ยวกับกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานต่อสื่อมวลชน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการประชาสัมพันธ์ภาครัฐ ไว้เป็นกรอบในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต ที่ทำงานเกี่ยวกับการนำเสนอประเด็นข่าวในมุมมองของผู้ส่งสารผ่านรายการโนราห์เล่าข่าว ด้วยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต นายช่างไฟฟ้าชำนาญงาน เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน พนักงานจ้างเหมา และนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสำนักงาน จำนวน 6 คน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกด้านประเด็นข่าว ด้านภาพและวิดีโอ ด้านการติดต่อ และด้านการเผยแพร่หรือการนำเสนอรวมทั้งการสังเกตกระบวนการผลิตรายการโนราห์เล่าข่าว

ประชากรในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ที่มีอายุระหว่าง 15-50 ปี อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอถลาง และอำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีจำนวนทั้งสิ้น 230,594 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2566) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 422 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลทางประชากร และข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าวผ่านรายการโนราห์เล่าข่าวของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต ซึ่งผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำสถิติเชิงพรรณนามาใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. เทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าวผ่านรายการโนราห์เล่าข่าวของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตในมุมมองของผู้ส่งสาร

1.1 โครงสร้างการเล่าเรื่อง หรือโครงเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง แนวคิดและที่มาของโครงสร้างรายการโนราห์เล่าข่าวที่ทางสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตต้องการนำเสนอศิลปะการแสดงพื้นบ้านภาคใต้ โดยนำตัวละครโนราห์มาเป็นตัวเดินเรื่องผ่านคลิปวิดีโอในรายการ ซึ่งสื่อให้เห็นความสวยงาม ศิลปะการแต่งกายของโนราห์ มีดนตรีประกอบและบทกลอนอันไพเราะ การนำบุคลิกลักษณะเฉพาะของโนราห์มาปรับใช้กับคลิปวิดีโอแล้วเผยแพร่ออกไปนั้น จุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้ผู้รับสารสามารถเข้าถึงประเด็นข่าวสำคัญได้ง่าย เร็ว และสะดวกมากขึ้น

1.2 ความขัดแย้ง กระบวนการแรกในการผลิตข่าว สิ่งสำคัญอันดับที่ 1 คือ การพิจารณาองค์ประกอบของเนื้อหาที่นำเสนอให้ครบ 5W 1H ได้แก่ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) และ อย่างไร (How) เพราะภาพสามารถสื่อความหมายและเขียนออกมาเป็นข่าวได้อย่างสมบูรณ์ อันดับที่ 2 คือ ข้อมูล ซึ่งต้องไปหาจากแหล่งข่าว หรือรับฟังข้อมูลทุกด้านให้ครอบคลุมก่อนที่จะนำเสนอออกไปให้ประชาชนรับรู้ แหล่งข่าวนี้นี้มีทั้งของส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชน อันดับที่ 3 คือ การติดต่อเป็นการนำเสนออินโฟกราฟิกลงในดึกด็อกสั้น ๆ เข้าใจได้ง่าย เป็นการย่อเนื้อหาของข่าวนั้น ๆ ให้สั้นลงและสรุปใจความสำคัญของข่าว ขั้นตอนที่กล่าวมา คือ ขั้นตอนการผลิตสื่อ ก่อนที่จะเผยแพร่ออกไปต้องตรวจสอบข้อมูลกรองข้อมูลอีกครั้ง เช่น แหล่งข่าวนี้นี้ถูกต้องหรือไม่ เป็นเรื่องจริงเท็จมากแค่ไหน ทั้งข่าวราชการ ข่าวประชุม ข่าวของเอกชน และข่าวเหตุการณ์จำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลให้ครบทุกด้าน หากไม่ตรวจสอบหรือไม่กรองข้อมูลให้ละเอียดจะก่อให้เกิดความผิดพลาดได้และแก้ไขได้ยาก อาจจะทำให้เหตุการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทำให้ผู้รับสารหรือประชาชนเข้าใจผิดพลาดได้

ในกระบวนการผลิต การตัดต่อและการออกแบบกราฟิก เมื่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิตได้รับคลิปวิดีโอที่ยังไม่ผ่านการตัดต่อและได้รับบทมาแล้ว จะเข้าสู่ขั้นตอนการลงเสียงหรือตัดต่อเสียงพากย์ ซึ่งใช้เวลาเฉลี่ย 3-4 นาทีต่อคลิปหนึ่งตอน โดยมีการตัดแต่งปรับโทนเสียงที่ไม่ชัดเจนหรือตัดการสื่อสารไม่ถูกต้องออกโดยใช้โปรแกรม Audition จากนั้นนำวิดีโอที่ได้มาเรียงภาพให้ตรงกับเสียงโดยภาพหนึ่งภาพจะแสดง 5-6 วินาที

1.3 ตัวละคร ตัวกราฟิกโนราห์ที่สื่อออกมาเป็นโนราห์ผู้หญิง และมีลักษณะบุคลิกการสื่อสารเหมือนคนหรือตัวละครทั่วไป การเล่าข่าวของโนราห์จะปรับจากภาษาราชการมาเป็นภาษาพูดที่เข้าใจง่าย ผู้รับสารส่วนใหญ่เข้าใจตรงกัน อาจจะสอดแทรกภาษาที่วัยรุ่นใช้สื่อสารกันบ้างเพื่อความทันสมัย มีเสียงประกอบดนตรีที่เร้าใจและตัวโนราห์มีการเล่นคำ เช่น พี่โนราห์ไปสัมภาษณ์...(ชื่อบุคคลในข่าว)...มา พี่โนราห์ตาม...(ชื่อบุคคลในข่าว)...ไป เพื่อให้รายละเอียดของข่าวในคลิปเกิดความน่าเชื่อถือและมีข้อมูลครบถ้วน

ภาพที่ 2 แสดงภาพเปิดรายการโนราห์เล่าข่าว
ผ่านทางเฟสบุ๊กสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต
ที่มา: สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต (2566)

1.4 แก่นเรื่อง เป็นแนวความคิดหลักของเรื่องที่ต้องการสื่อสารให้กับผู้รับสาร ที่มาของประเด็นข่าวที่นำเสนอผ่านรายการโนราห์เล่าข่าว สำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดภูเก็ตเป็นหน่วยงานรัฐมีบทบาทหน้าที่ดูแลเรื่องของการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร จากส่วนราชการต่าง ๆ ไปยังประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ในแต่ละสัปดาห์จะมีประเด็น จากคณะกรรมการศูนย์ข้อมูลข่าวสาร กรมประชาสัมพันธ์ (Information Operations Center (IOC)) ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ส่งมาจากส่วนกลางไปยังหน่วยงาน ภายใต้การกำกับดูแลของกรมประชาสัมพันธ์ ทั้ง 76 จังหวัด ไม่ว่าจะเป็นสถานีวิทยุ โทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) ภูเก็ต หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ทั้ง 10 สถานี และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดภูเก็ต (สวท.ภูเก็ต) เมื่อ ได้ประเด็น IOC ซึ่งมาจากอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ หรือรองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ หรือหัวหน้าหน่วยในส่วนกลางประชุมร่วมกันกับผู้บริหาร 20 กระทรวง เพื่อลำดับ นโยบายของรัฐบาลเอาไว้ในแต่ละสัปดาห์ว่ารัฐบาลจะมีนโยบาย อะไรที่สำคัญที่จะนำมาส่งกับพี่น้องประชาชน แต่ละสัปดาห์ก็จะออกมาเป็นประเด็น IOC และประเด็น IOC ค่อนข้างที่จะมีข้อมูลที่มีความละเอียด เพราะเป็นข้อมูลระดับประเทศจะเป็น ข้อมูลที่เป็นวิชาการ เหตุการณ์ต่าง ๆ ของส่วนราชการหรือความสำคัญของนโยบาย รัฐบาลที่จะเอามาผลิตสื่อต่าง ๆ เพื่อจะเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบได้รู้ถึงสิ่งไหน ที่สำคัญสิ่งไหนไม่สำคัญและต้องเลือก เช่น ในการเตรียมความพร้อมเรื่องการเลือกตั้งและงานปฏิทินท่องเที่ยวประจำปีจังหวัดโดยเอาข้อมูลจากส่วนนี้มาเป็นตัวผลิต แล้วแต่ความสำคัญที่จะใช้หรือต้องทำ เช่นเหตุการณ์เร่งด่วนในจังหวัดภูเก็ต เรื่องเกี่ยวกับรถแท็กซี่ จำเป็นต้องรับนำมาแปล นำมาผลิตข่าว จัดทำอินโฟกราฟิกและ อัปโหลดลงเพจเฟซบุ๊กเพื่อชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว

1.5 ฉาก สำหรับภาพและวิดีโอรายงานข่าวปกติทั่วไปกับประเด็นข่าวที่นำเสนอในรายการโนราห์เล่าข่าว มีความแตกต่างกัน ประการแรก คือ ผู้รับสารส่วนใหญ่จะฟังเสียงและชอบบรรยากาศสนุกสนาน เช่น ทำนองดนตรี เสียงคนพากย์

มุมกล้อง ลูกเล่นต่าง ๆ หรือการเคลื่อนไหวกล้อง แต่หากเป็นการถ่ายภาพข่าวปกติทั่วไปจะไม่มีลูกเล่นอะไรมากมายเพียงแค่นำมุมธรรมดาและถ่ายออกมาทีละช็อต (Shot) เท่านั้น วิธีการเคลื่อนกล้อง ภาพในวิดีโอต้องให้ตรงคอนเซ็ปต์ว่าเป็นเรื่องอะไร เพราะภาพจะต้องมีการเคลื่อนกล้องช้า-เร็ว หรือจะการเคลื่อนกล้องจากซ้ายไปขวา (pan) งานวิดีโอเป็นเรื่องของอารมณ์ของภาพและผู้รับสารเมื่อเห็นภาพชัดขึ้นก็จะเกิดอารมณ์สนุกไปกับคลิป หากในรายการจะต้องมีการสัมภาษณ์เหมือนกับข่าวปกติทั่วไปต้องเลี่ยงคำถามที่ล่อแหลม

ภาพที่ 3 แสดงโนราห์เล่าข่าวจังหวัดภูเก็ตเสนอตัวเป็นเจ้าภาพ
จัดงาน Specialised EXPO 2028
ที่มา: สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต (2566)

1.6 สัญลักษณ์ เป็นองค์ประกอบที่ปรากฏในรายการโนราห์เล่าข่าวเพื่อสื่อความหมาย ส่วนใหญ่แล้วผู้ผลิตรายการจะนำข้อมูลข่าวสารจากกรมประชาสัมพันธ์ส่วนกลาง มาเขียนเป็นสคริปก่อนเผยแพร่ในระดับท้องถิ่น แนวคิดหลักที่สำคัญที่นำโนราห์มาเล่าข่าวเนื่องจากการเห็นความสำคัญของอำนาจละมุน (soft power) ในมิติด้านวัฒนธรรมซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่สามารถขายได้ ในเนื้อหาข่าวจะสอดแทรก

นโยบายความเป็นเมืองท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต เพราะฉะนั้นศิลปินโนราห์จะเน้นจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ หากนโยบายดังกล่าวกำลังเป็นประเด็นร้อนและอยู่ในความสนใจของประชาชน ทางสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตจะออกแบบเนื้อหาสารให้เห็นว่าโนราห์สามารถสื่อสารได้อย่างทันต่อเหตุการณ์และเข้าถึงประชาชนผู้รับสารได้ อีกขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญคือการเลือกภาพพื้นหลังให้สอดคล้องกับประเด็นข่าวที่นำเสนอ เช่น ประเด็นชาวนั้นเกี่ยวข้องกับการทำประมง ภาพพื้นหลังก็อาจจะเป็นทะเล เรือ หรือปลา เป็นต้น จากนั้นใส่โลโก้ CG และกราฟิกต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสม สวยงาม ทำการเล่นเพื่อ çekความถูกต้องและทำการเรนเดอร์ (Render) เพื่อประมวลผล (Export) คลิปออกมา สิ่งที่เป็นอุปสรรคคือเรื่องของเวลาที่มีการทำงานอื่น ๆ เข้ามาแทรกซ้อน ทำให้การผลิตคลิปบางตัวอาจจะล่าช้า และหากต้องการคลิปเร็ว คลิปนั้น ๆ อาจจะมีรายละเอียดที่น้อยกว่าคลิปที่มีเวลาผลิตนานกว่า

1.7 มุมมองการเล่าเรื่อง ผู้ผลิตรายการโนราห์เล่าข่าวจะเผยแพร่หรือนำเสนอโดยการอัปโหลดประเด็นข่าวประชาสัมพันธ์ผ่านเพจเฟซบุ๊กเป็นช่องทางหลัก ส่วนช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ เช่น ดิจิตอล และไลน์เป็นช่องทางรอง กลุ่มไลน์ที่ทางสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตเข้าไปมีส่วนร่วม ได้แก่ กลุ่มไลน์ประชาสัมพันธ์จังหวัด (ปชส.) กลุ่มไลน์อาสาสมัครประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้านและชุมชน (อปมช.) ซึ่งมีสมาชิกในกลุ่มประมาณเกือบ 100 คน การอัปโหลดข่าวสารของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดในแต่ละครั้ง จะไม่มีนโยบายส่งข่าวไปให้หน่วยงานอื่น ๆ แต่หน่วยงานอื่นสามารถแชร์หรือเอารูปภาพจากเพจไปใช้ได้ โดยที่ไม่ต้องขออนุญาตและไม่ติดลิขสิทธิ์เพราะเป็นหน่วยงานที่ต้องเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อประชาชน เมื่อรายการโนราห์เล่าข่าวผ่านการอัปโหลดลงในเพจเรียบร้อยแล้วทางผู้ช่วยประชาสัมพันธ์จังหวัดจะนำไปประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยที่เป็นข่าวหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการส่งลิงค์รายการโนราห์เล่าข่าว

กับหน่วยงานนั้น ๆ เพราะสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต มีบทบาทหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานรัฐ

2. เทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าวผ่านรายการโนราห์เล่าข่าวของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตในมุมมองของผู้รับสาร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.4 รองลงมาได้แก่ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 34.6 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.5 รองลงมา ได้แก่ ช่วงอายุ 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.6 และช่วงอายุ 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.8 ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 21.8 และระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 10.9 ผู้ตอบส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 24.6 รองลงมา คือ ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 17.1 และข้าราชการ/พนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 12.8 มีรายได้ 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมา คือ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.7 และ 30,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.5 ส่วนใหญ่มีสถานะโสดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมา คือ สมรส/อยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 32.9 และหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 16.2 ผู้ตอบแบบสอบถามมีภูมิลำเนาเดิมเป็นภาคใต้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.8 รองลงมา คือ ภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 7.1 และภาคอีสาน คิดเป็นร้อยละ 6.6 ส่วนใหญ่มีรายได้จากเงินเดือนประจำ คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมา คือ จากพ่อ-แม่ คิดเป็นร้อยละ 14.0 และจากผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 6.5 ผู้ตอบแบบสอบถามอาศัยอยู่บ้านเดี่ยวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมา คือ แฟลตหรืออะพาร์ตเมนต์ คิดเป็นร้อยละ 20.8 และคอนโดมิเนียม หรืออาคารชุด คิดเป็นร้อยละ 18.9 ปัจจุบันอาศัยอยู่กับครอบครัว/ญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ

34.4 รองลงมา คือ อาศัยอยู่คนเดียว คิดเป็นร้อยละ 26.9 และอยู่กับแฟน/คนรัก คิดเป็นร้อยละ 18.9

ผู้ตอบแบบสอบถามใช้แอปพลิเคชันเฟซบุ๊กมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.5 รองลงมา คือ ดิจิตอล คิดเป็นร้อยละ 14.3 และยูทูบ คิดเป็นร้อยละ 4.2 ส่วนใหญ่ รับชมโนราห์เล่าข่าวคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 59.8 รองลงมา คือ เพื่อน คิดเป็นร้อยละ 25.1 และคนรัก คิดเป็นร้อยละ 13.8 รับชมผ่านโทรศัพท์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.4 รองลงมา คือ ไอแพด/แท็บเล็ต คิดเป็นร้อยละ 11.8 และคอมพิวเตอร์/โน้ตบุ๊ก คิดเป็นร้อยละ 3.8 โดยใช้ Wifi และ 3G/4G/5G คิดเป็นร้อยละ 70.6 และ 30.4 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เคยชมและรับชมซ้ำ คิดเป็นร้อยละ 66.0 ในการรับชม 19.00-21.00 น. คิดเป็นร้อยละ 43.1 รองลงมา คือ 16.00-18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 41.0 และ 13.00-15.00 น. คิดเป็นร้อยละ 9.4 การรับชมค่อนข้างบ่อย คิดเป็นร้อยละ 43.2 ส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาขณะรับชม คิดเป็นร้อยละ 80.0

ส่วนเทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าวในผ่านรายการโนราห์เล่าข่าว 1) ด้านประเด็นข่าว พบว่า แหล่งข่าวหรือเนื้อหาข่าวมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ค่าเฉลี่ย 4.22 ค่า SD. 0.75 รองลงมา คือ ข่าวหรือเนื้อหาข่าวมีความน่าสนใจ ค่าเฉลี่ย 4.19 ค่า SD. 0.67 และข่าวมีความเร็วและทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ค่าเฉลี่ย 4.18 ค่า SD. 0.74 ส่วน 2) ด้านภาพ เสียง การตัดต่อ และกราฟิก พบว่า เสียงพากย์มีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 4.29 ค่า SD. 0.71 รองลงมา คือ การสอดแทรกมุกตลกในเนื้อหาบางช่วง มีค่าเฉลี่ย 4.26 ค่า SD. 0.72 เช่นเดียวกับการเปิด-ปิดรายการน่าสนใจ ค่า SD. 0.71 และองค์ประกอบของภาพหรือวิดีโอมีความคมชัดและสวยงาม ค่าเฉลี่ย 4.25 ค่า SD. 0.73 และ 3) ด้านการนำเสนอประเด็นข่าว พบว่า รายการโนราห์เล่าข่าวมีความเป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่นได้ คิดเป็นร้อยละ 98.0 รองลงมา คือ ผู้รับสารชื่นชอบรายการโนราห์เล่าข่าวเป็นการส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 96.7 และรูปแบบการนำเสนอมีความทันสมัย มีความแตกต่างจากการเล่าข่าวแบบเดิม เวลาในการนำ

เสนอมีความเหมาะสม รวมทั้งอยากให้รายการโนราห์เล่าข่าวยังคงออกอากาศต่อไป คิดเป็นร้อยละ 95.7

ส่วนข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบรายการ พบว่า ควรเพิ่มตัวละครอื่นในหนังตะลุงประกบกับโนราห์ เช่น พี่เท่ง หนูน้อย เป็นต้น โดยมีรูปแบบการเล่าข่าวไปด้วยกันหรือสลับการเล่าหรือเป็นการสนทนาระหว่างกัน นอกจากนี้ยังต้องการให้คลิปรายการโนราห์เล่าข่าวลงในแอปพลิเคชันตีกต็อกและสร้างรูปแบบการสื่อสารสารให้น่าสนใจกว่าเดิม เช่น ด้านภาพที่คมชัด ลักษณะการเดินเรื่องแต่ละตอนซึ่งดูเหมือนว่ารูปแบบการสื่อสารเพื่อการเล่าเรื่องยังดูธรรมดาเหมือนคลิปทั่วไป บางคนยังไม่รู้จักรายการนี้ไม่เคยเปิดรับชมด้วยขาดการประชาสัมพันธ์ที่มากพอ ขอให้ทางสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตพยายามปรับปรุง พัฒนา และเพิ่มความน่าสนใจให้มากขึ้น เผยแพร่หลากหลายช่องทางรวมทั้งปรับบทพูดเล่าข่าวให้สั้น กระชับ และไม่น่าเบื่อ

อภิปรายผล

1. เทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าวผ่านรายการโนราห์เล่าข่าวของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตในมุมมองของผู้ส่งสาร

แนวคิดในการนำเสนอประเด็นข่าวผ่านรายการโนราห์เล่าข่าว ของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kamei (2019) กล่าวว่า ศิลปะการแสดงในสื่อพื้นบ้านเป็นวิธีการสื่อสารที่ทรงพลัง ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการพัฒนา และกำหนดความคิดเห็นของประชาชนได้ หากในกระบวนการสื่อสารผ่านสื่อพื้นบ้านนั้นมีการออกแบบอย่างดี จะเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางจิตวิทยาและพฤติกรรม อันจะนำไปสู่การสร้างความรู้ความตระหนักรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้รับสารได้ เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบสำคัญของรายการโนราห์เล่าข่าว ตามทฤษฎีการเล่าเรื่องของ ขจิตขวัญ กิจวิสาละ (2564) ประกอบด้วย 1) โครงสร้างการเล่าเรื่องหรือโครงเรื่อง ลำดับเหตุการณ์

ที่เกิดขึ้นในรายการนั้น เป็นประเด็นสำคัญที่ถูกกำหนดขึ้นจากสถานการณ์เร่งด่วนหรือกำลังจะเกิดขึ้น และเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต สอดคล้องกับ ชิตปภพ ประเสริฐไพฑูรย์ (2564) กล่าวถึงแนวคิดของทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting Theory) โดยสื่อมวลชนตระหนักถึงความเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลกของจังหวัดภูเก็ต จึงเลือกสรรหยิบยกเอาเนื้อหาข่าวที่สัมพันธ์กับการท่องเที่ยวเป็นประเด็นสำคัญในการนำเสนอแต่ละตอน 2) ความขัดแย้ง สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตในฐานะผู้ผลิตรายการโนราห์เล่าข่าวหรือผู้สร้างเนื้อหาให้ตัวละครโนราห์ นำเสนอสิ่งที่เป็ข้อสงสัยหรือประชาชนต้องการคำตอบ 3) ตัวละคร หากปราศจากตัวละครก็จะปราศจากเรื่องราว ดังนั้นรายการโนราห์เล่าข่าวจึงมีแนวคิดนำตัวละครโนราห์ ศิลปะการแสดงพื้นบ้านภาคใต้ มาขับเคลื่อนโดยอาศัยอำนาจละมุน (soft power) บนฐานของทุนวัฒนธรรม มีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงอย่างมากกับเศรษฐกิจวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ 4) แก่นเรื่อง เป็นแนวความคิดหลักของรายการที่ต้องการสื่อสารให้ประชาชนได้รับรู้ เข้าใจ และเข้าถึงประเด็นข่าวสำคัญ 5) ฉากที่เลือกมาใช้ในรายการโนราห์เล่าข่าวแต่ละตอนมีความเกี่ยวเนื่องกับเนื้อหาเป็นหลัก เช่น เทศกาลตรุษจีน จะเลือกใช้ฉากสีแดง โคมไฟ หรือสถาปัตยกรรมแบบผสมผสานที่สะท้อนวัฒนธรรมจีน 6) สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของโนราห์ เป็นองค์ประกอบที่ปรากฏในรายการเพื่อสื่อความหมายความเป็นสื่อพื้นบ้านภาคใต้ แม้แต่เพลงเปิดในรายการก็ยังคงเป็นเพลงที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นถิ่นใต้ และ 7) มุมมองการเล่าเรื่องสะท้อนจุดยืนของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตในมุมมองการพึ่งพา “สินค้าและบริการทางวัฒนธรรมหรืออำนาจละมุน (soft power)” เพื่อการท่องเที่ยวเชื่อมโยงและรองรับกับวิถีชีวิต ความคิด และกระแสนิยมของผู้คนในปัจจุบัน ซึ่งสัมพันธ์กับการเติบโตของเมืองและค่านิยมของชนชั้นกลางที่มีปริมาณขยายตัวมากขึ้นตามการเติบโตของเศรษฐกิจในเขตเมือง และศักยภาพของประเทศไทยที่มีความหลากหลายของมิติทางวัฒนธรรม

การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อแสดงบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต มีทิศทางการดำเนินงานสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิทธิพล จันทรรัตน์กุล และคณะ (2564) กล่าวถึงบทบาทของหน่วยงานภาครัฐต่อ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพิ่มความสะดวกในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน ภาครัฐ รวมทั้งใช้ชี้แจงแก้ไขความเข้าใจผิดเกี่ยวกับองค์กร มีบทบาทช่วยให้การ ปฏิบัติงานและการติดต่อราชการง่ายขึ้น รวดเร็วขึ้น ลดภาระค่าใช้จ่าย และภาระ ด้านเอกสาร ช่วยในการติดต่อสื่อสารการประสานงานระหว่างบุคคล หน่วยงาน และ ประชาชน อีกทั้งส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านบริการ ทำให้ประชาชนได้รับบริการของรัฐ เร็วขึ้น สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยการเพิ่มช่องทางการสื่อสารและการมีปฏิบัติ สัมพันธ์ระหว่างกันและช่วยเหลือ/สนับสนุนอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการและ ประชาชนในด้านการขออนุมัติขออนุญาตต่าง ๆ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อุทิศ บำรุง ชีพ และ พัทธรัฎา โพธิ์ศรี (2564) เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนานวัตกรรม การเล่าเรื่องแบบดิจิทัลเพื่อสืบสานภูมิปัญญาการเจียรไนพลอยสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของจังหวัดจันทบุรี และงานวิจัยของ ศศิกานต์ สังข์ทอง และจิตินัน บุญภาพ คอมมอน (2562) ใช้การบูรณาการการสื่อสารสื่อพื้นบ้านกับสื่อใหม่เพื่อส่งเสริมและ พัฒนาวัฒนธรรมผ้าย้อมครามจังหวัดสกลนคร เช่นกัน

นโยบายการกำหนดประเด็นเพื่อนำเสนอผ่านรายการโนราห์เล่าข่าว มุ่ง เน้นข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ใน ฐานะเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก เช่น ประเด็นเทศกาลกินเจ หรือประเด็น การทำหนังสือเดินทาง (1) ดังแนวคิดการกำหนดประเด็นข่าวสารตามทฤษฎีการ กำหนดวาระข่าวสาร มีความเชื่อว่าสื่อมวลชนมีอิทธิพลในการเลือกหยิบยกประเด็น ข่าวสารที่สำคัญ และสร้างการรับรู้ทางสาธารณะให้ประเด็นใดประเด็นหนึ่ง งาน ศึกษาเรื่อง Agenda Setting for Health Promotion: Exploring an Adapted Model for the Social Media Era ซึ่ง Albalawi and Sixsmith (2015, อ้างถึง

ใน ชิตปภพ ประเสริฐโพธิ์, 2564) กล่าวว่า การกำหนดวาระสำคัญทางสังคมในยุคสังคมออนไลน์แตกต่างไปจากการกำหนดวาระสำคัญทางสังคมในยุคอดีต พื้นที่สังคมออนไลน์มีความหลากหลายของสมาชิกในชุมชนที่สามารถสื่อสารและโต้ตอบกันได้อย่างเสรี การกำหนดวาระทางสังคมในยุคใหม่จึงแตกต่างไปจากยุคเดิมที่สมาชิกต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการนี้ ยิ่งไปกว่านั้น การเจริญเติบโตของสังคมออนไลน์มีอิทธิพลสำคัญต่อชีวิตประจำวันของประชาชนทุกคน การกำหนดวาระข่าวสารรายการโนราห์เล่าข่าวของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตเป็นเวทีที่ดีในการนำเสนอประเด็นข่าวสู่สาธารณะ นำเสนอประเด็นข่าวที่ครอบคลุมหัวข้อที่หลากหลาย ตั้งแต่ข่าวชุมชนท้องถิ่นไปจนถึงข่าวระดับประเทศ และข่าวต่างประเทศ จุดแข็งอย่างหนึ่งของรายการคือความสามารถในการนำเสนอข่าวเชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ นักข่าวของรายการมีทักษะในการทำวิจัยและสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และให้ข้อมูล ทั้งยังใช้สื่อรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ ภาพ เสียงประกอบ เพื่อช่วยถ่ายทอดข่าวได้อย่างน่าสนใจและน่าติดตาม

การศึกษาภาพสะท้อนวัฒนธรรมภาคใต้ผ่านบทกลอนหนังตะลุง กรณิศศึกษาหนังเคล้าน้อย โรจนเมธากุล ของ ปรีนทร์ รัตนบุรี (2562) ผลการศึกษาพบว่า เคล้าน้อย โรจนเมธากุล เป็นผู้ที่พากย์หนังตะลุงวัฒนธรรมของภาคใต้ รักษาวัฒนธรรมไม่ให้สูญหาย เช่นเดียวกันกับสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตที่ใช้ตัวละครโนราห์เป็นสื่อกลางในการเล่าข่าวเพื่อรักษาวัฒนธรรมให้ผู้รับสารนั้นได้เกิดภาพจำตัวละครหลักของศิลปะพื้นบ้านภาคใต้ ดังที่งานวิจัยของ Zhou et al. (2021) กล่าวถึงรูปแบบการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมและความท้าทายในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านในยุคเครือข่ายสังคมออนไลน์ การสร้างแบรนด์ทางวัฒนธรรมและการทำหน้าที่ผู้รักษาประตูละคร โดยรายการโนราห์เล่าข่าวได้นำเอาตัวละครโนราห์ ซึ่งเป็นอำนาจละมุน (soft power) ในมิติวัฒนธรรมศิลปะการแสดงพื้นบ้านภาคใต้มาเป็นตัวเดิน

เรื่องนั้น Nye (2005, อ้างถึงใน สุภาพิชญ์ ธีระวัฒน์, 2565) ได้กล่าวถึงแหล่งที่มาของ อำนาจละมุน (soft power) ว่าประกอบด้วย วัฒนธรรมที่สามารถโน้มน้าวผู้อื่นได้ ซึ่ง โนราห์นับเป็นอำนาจละมุนหนึ่งของไทยที่ได้รับการขึ้นทะเบียนมรดกทางวัฒนธรรม ที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ ดังนั้น อำนาจละมุน (Soft Power) เป็นแนวคิดเกี่ยวกับอำนาจในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ศาสตราจารย์โจเซฟ ไนย์ (Joseph S. Nye) อาจารย์มหาวิทยาลัยฮาร์เวิร์ด อธิบายไว้ว่า อำนาจละมุน หรือ “Soft Power” หมายถึง ความสามารถในการชักจูงใจ ทำให้ผู้อื่นมีความพึงพอใจหรือเต็มใจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ยอมรับ คล้อยตามสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้อำนาจ โดย กลไกหลักที่สำคัญในการใช้ soft power คือ การสร้างความดึงดูดใจต่อผู้อื่น และผลจากการใช้ soft power ต้องเกิดจากการดึงดูดใจที่ชักจูงให้คล้อยตามโดยปราศจากการคุกคามหรือการแลกเปลี่ยนสิ่งใด ซึ่งแตกต่างจากการใช้อำนาจแบบดั้งเดิม คือ อำนาจเชิงบังคับขู่เข็ญ หรือ Hard Power เช่น การใช้อำนาจทางการทหารและการใช้อำนาจทางเศรษฐกิจซึ่งมุ่งคุกคามผู้อื่น

2. เทคนิคการนำเสนอประเด็นข่าวผ่านรายการโนราห์เล่าข่าวของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตในมุมมองของผู้รับสาร

จากแนวคิดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องแนวคิดนี้ คือ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตเป็นหน่วยงานราชการและเป็นศูนย์กลางในการกระจายข่าวในทุก ๆ ด้าน และชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละสถานการณ์นั้น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับสารที่อยากจะได้รับข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วน และชัดเจน ในการประชาสัมพันธ์ไม่ได้บริการเฉพาะภาครัฐ แต่จะบริการภาคเอกชน รวมถึงภาคประชาชนด้วยเช่นกัน สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตเป็นหน่วยงานที่ทำเกี่ยวกับข่าวโดยตรง ซึ่งข่าวนั้นจะโยงไปถึงประเด็นในรายการโนราห์เล่าข่าว เนื้อหาข่าวเกี่ยวข้องกับพื้นที่จังหวัดภูเก็ต หรือข่าวทั้งไปในประเทศไทยที่เป็นกระแส เช่น ข่าวลอตเตอรี่หรือข่าวบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และจะต้องเป็นที่สด

ใหม่ในการทำข่าวนั้นข้อมูลที่ใช้ในการเผยแพร่ออกไปต้องเป็นข้อมูลที่แท้จริงชัดเจน ไม่เป็นเท็จและต้องเป็นข่าวที่น่าเสนอไม่เอียงเอนไปทางใดทางหนึ่ง ต้องเป็นกลางใน ข่าวประชาสัมพันธ์ เนื่องจากอาจจะทำให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเกิดความเสียหายได้หรือ เสื่อมเสียชื่อเสียงได้ ในการนำเสนอข่าวในแต่ละครั้งต้องตรวจสอบข้อมูลให้แน่ชัด ว่าชื่อ นามสกุล สถานที่ ของผู้ถูกเอ่ยถึงถูกต้องหรือไม่ และการนำเสนอข่าวด้านการ ประชาสัมพันธ์นั้นต้องสื่อสารให้ผู้รับสารเข้าใจว่าข่าวนั้นเกี่ยวกับอะไรและใช้ภาษาใน การเขียนข่าวที่เข้าใจได้ง่ายหรือไม่อย่างไร

สำหรับผลการศึกษาวิจัยด้านประเด็นข่าว ด้านภาพ เสียง การติดต่อ และ กราฟิก รวมทั้งด้านการนำเสนอประเด็นข่าวของรายการโทรทัศน์เล่าข่าว พบว่า รายการ มีแหล่งข่าวหรือเนื้อหาของข่าวมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ เสียงพากย์มีความเหมาะสม และรายการมีความเป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่นได้ ดังที่ ดัชนี สัจจะบุญทวี (การสื่อสาร ระหว่างบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566) และ โสภณ เคี่ยมการ (การสื่อสารระหว่างบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566) กล่าถึงแนวคิดหลักของรายการโทรทัศน์เล่าข่าวของสำนักงาน ประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตเป็นเวทีที่ดีในการนำเสนอประเด็นข่าวสู่สาธารณะ นำเสนอประเด็นข่าวที่ครอบคลุมหัวข้อที่หลากหลายตั้งแต่ข่าวชุมชนท้องถิ่นไปจนถึงข่าว ระดับประเทศและข่าวต่างประเทศ จุดแข็งอย่างหนึ่งของรายการ คือ ความสามารถในการนำเสนอข่าวเชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ นักข่าวของรายการมีทักษะในการทำ วิจัยและสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และให้ข้อมูล ทั้งยังใช้สื่อรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ ภาพ เสียงประกอบ เพื่อช่วยถ่ายทอดข่าวได้อย่างน่าสนใจ และน่าติดตาม สอดคล้องกับ ขจิตขวีญ กิจวิสาละ (2564) กล่าวว่าแนวคิดการเล่า เรื่องในงานสื่อสารศึกษา เน้นทำการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านมุมมองในการเล่าเรื่อง ตัวละคร โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ความขัดแย้ง เทคนิคภาพ เสียง ฉาก และพัฒนาการ การเล่าเรื่องในงานสื่อสารศึกษาในสังคมไทย

จากผลการวิจัยในมุมมองของผู้รับสารที่เคยรับชมรายการโนราห์เล่าข่าวและรับชมซ้ำ ความสนใจมาจากเหตุผลด้านแหล่งข่าวหรือเนื้อหาของข่าวมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ประเด็นข่าวหรือเนื้อหาของข่าวมีความน่าสนใจ และข่าวมีความเร็วและทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน สอดคล้องกับ ชิตปภพ ประเสริฐไพฑูรย์ (2564) ให้ทัศนะเกี่ยวกับทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting Theory) เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงอิทธิพลของสื่อมวลชนในการเลือกและเน้นเรื่องราวต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อความสนใจและความสำคัญของสาธารณชน ทฤษฎีนี้มีความเกี่ยวข้องกับการสร้างวาระสำคัญของข่าวสาร (Media agenda-setting) และการสร้างวาระสำคัญของสังคม (Public agenda-setting) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนโยบายสาธารณะที่ประชาชนจังหวัดภูเก็ตจำเป็นต้องรับรู้และนำไปสู่การปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน นอกจากการนำเสนอประเด็นข่าวแล้วรายการโนราห์เล่าข่าวยังวิเคราะห์และเสนอความเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจความสำคัญและผลกระทบได้ดีขึ้น ผู้เล่าข่าวของรายการมีความรู้และรอบรู้ทำให้ความเห็นเชิงลึกที่เพิ่มความลึกและบริบทให้กับข่าวโดยรวมแล้วรายการโนราห์เล่าข่าวของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต เป็นแหล่งข้อมูลที่ดีสำหรับผู้รับสาร ไม่ว่าประชาชนผู้รับสารจะอาศัยในจังหวัดภูเก็ตหรือจังหวัดใกล้เคียง เพียงแค่สนใจที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภูมิภาคนี้ รายการนี้จะให้ข้อมูลและบทวิเคราะห์มากมายที่ทั้งข้อมูลและการมีส่วนร่วม งานวิจัยของ ภัคชุตตา อ่ำไพพรรณ (2558) ทำให้ทราบว่า การตอกย้ำซ้ำผ่านสื่อต่าง ๆ ทำให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเกิดการจดจำ

การเผยแพร่บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานด้วยการกำหนดข้อความหลัก (Key Message) ที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย จะช่วยสร้างเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นและเป็นที่ยอมรับ สอดคล้องกับสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (2561) กล่าวถึงกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการใช้เฟซบุ๊กซึ่งในยุคปัจจุบันโซเชียลมีเดียเป็นที่นิยมกันทั่วโลกเพื่อการที่จะรู้ข่าวสาร

ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ตมีแนวคิดด้านการปรับตัวและพัฒนาให้เข้ากับยุคหลอมรวมเทคโนโลยี โดยมีเทคนิคการนำเสนอข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญผ่านเฟซบุ๊กเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นสื่อวิดีโอ สื่ออินโฟกราฟิก สื่อรูปภาพ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้ง่าย รวดเร็ว และครอบคลุมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต ถือเป็นหน่วยงานรัฐนำร่องระดับจังหวัด เพื่อส่งเสริม เผยแพร่ และอนุรักษ์ศิลปการแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้อย่างโนราห์ มาเป็นตัวละครเล่าข่าวให้ประชาชนในพื้นที่รับรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ดังนั้นการสร้างสรรค์เนื้อหารายการ ควรเพิ่มตัวละครอื่น หรือเพิ่มช่วงเวลาออกอากาศให้มีความถี่มากขึ้น รวมทั้งการนำเสนอ อำนาจละมุน (soft power) ในหลากหลายมิติเพื่อเพิ่มพลังศักยภาพด้านการท่องเที่ยวระดับโลกอย่างกลมกลืน มีคุณค่า เข้าถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่และสร้างความหมายเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ครอบคลุมพื้นที่สามอำเภอในจังหวัดภูเก็ต ดังนั้นนักวิจัยควรขยายพื้นที่ศึกษาหน่วยงานที่น่าเอาอำนาจละมุน (soft power) ในมิติวัฒนธรรมและมิติอื่น ๆ มาผสมผสานกับสื่อใหม่ สร้างสรรค์เป็นรายการเพื่อเผยแพร่ไปยังประชาชนในพื้นที่ได้อย่างลงตัว รวมทั้งการศึกษาเปรียบเทียบความสำเร็จระหว่างการใช้ soft power และ Hard Power ในการสร้างสรรค์เนื้อหาสาระ

บรรณานุกรม

- กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง, สำนักบริหารการทะเบียน. (2566). สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร. <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/view>
- ขจิตขวัญ กิจวิสาละ. (2564). ศาสตร์การเล่าเรื่องในสื่อสารศึกษา. *วารสารศาสตร์*, 14(3), 9-85. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jcmag/article/view/250754>.
- จิตปภพ ประเสริฐไพฑูรย์. (2564, 4 มิถุนายน). จากเปรี้ยวถึงลุ่มพล: เข้าใจ Agendas setting หัวใจสำคัญของสื่อมวลชน. Songsue. <https://www.songsue.co/15510/>
- บุญชื้อ เพชรไทย, กนกวรรณ ศรีมณี, ญาณิศา ยอดสิน, และ โชติ บดีรัฐ. (2565). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการภาครัฐแนวใหม่. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(3), 359-372. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/252771>
- ประภัสสร เองฉ้วน. (2566). การประชุมเชิงปฏิบัติการรวบรวมข้อคิดเห็นจัดทำแผนขับเคลื่อนอำนาจละมุนด้วยมิติวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย (พ.ศ. 2566-2570). สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์.
- ปรินทร์ รัตนบุรี. (2562). ภาพสะท้อนวัฒนธรรมภาคใต้ผ่านบทกลอนหนังตะลุงกรณีศึกษาหนังเค้าน้อย โรจนเมธากุล [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยทักษิณ]. Thaksin University. <http://ir.tsu.ac.th/xmlui/123456789/250>

- ภาคชุดา อำไพพรรณ. (2558). *กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานต่อสื่อมวลชน* [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์]. NIDA Wisdom Repository. <https://repository.nida.ac.th/handle/662723737/5431>
- ภีรกาญจน์ ไคนุ่นนา. (2563, 12 มีนาคม). สิ่งที่เห็นและเป็นไปของสื่อท้องถิ่นภาคใต้ กับข้อเสนอเพื่อการพัฒนาด้านแนวคิดการเล่าเรื่องข้ามสื่อ. *MGR Online*. <https://mgronline.com/south/detail/9630000024490>
- มโนราห์. (2561, 20 เมษายน). *ฐานข้อมูลท้องถิ่นภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. <https://clib.psu.ac.th/southerninfo/content/2/bae72ee9>
- ศศิกันต์ สังข์ทอง และ จูตินัน บุญภาพ คอมมอน. (2562). การบูรณาการการสื่อสารสื่อพื้นบ้านกับสื่อใหม่เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมผ้าย้อมคราม จังหวัดสกลนคร. *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิต*, 13(2), 339-382. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/dpuca/article/view/243346>
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต. (2563, 26 มิถุนายน). *ภารกิจ*. <https://phuket.prd.go.th/th/content/page/index/id/3>
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดภูเก็ต. (2566). *โนราห์เล่าข่าว วันนี้โนราห์มีข่าวดี มาบอกกับกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน* [วิดีโอ]. เฟสบุ๊ก. <https://www.facebook.com/profile/100066674151602/search/?q=โนราห์เล่าข่าว>
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สำนักประชาสัมพันธ์. (2561). *กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการใช้เฟซบุ๊ก*. <https://borc.anamai.moph.go.th/web-upload/24xe82d9421a764bd38b31a4171c44f37a6/filecenter/KPI64/F1/Level1/F1-1-15.pdf>

- สุภาพิษฐ์ ธีระวัฒน์. (2565). *อำนาจละมุน: Soft power*. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักวิชาการ สถาบันวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา.
- อิทธิพล จันทรรัตนกุล, กมลพร กัลยาณมิตร, สติต นิยมญาติ, และทัศนีย์ ลักษณะภิกขช. (2564). บทบาทของหน่วยงานภาครัฐต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์. *วารสารครุศาสตร์บริหารศรัณ*, 8(1), 222-234. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDMCU/article/view/248391>
- อุทิศ บำรุงชีพ และ พัทธรวีภา โพธิ์ศรี. (2564). กระบวนทัศน์การพัฒนานวัตกรรม การเล่าเรื่องแบบดิจิทัลเพื่อสืบสานภูมิปัญญา การเจียรไนพลอยสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดจันทบุรี. *วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา*, 15(1), 88-103. <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/jindedu/article/view/13561>
- Kamei, M. (2019). Folk and performing arts for community discourse. In *Communication for development-alternate spaces* (pp. 54-67). Unity Education Foundation.
- Nye, J. S. (2005). *Soft power: The means to success in world politics*. Public Affairs.
- Rijitha, R., & Gouda, N. K. (2022). Mediating folk media message in social media: Challenges, adaptations, opportunities and threats. *ShodhKosh Journal of Visual and Performing Arts*, 3(1), 426-436. <http://dx.doi.org/10.29121/shodhkosh.v3.i1.2022.128>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper and Row.

Zhou, K., Wang, K., & Lin, X. (2021). Research on the inheritance and protection of folk art and culture from the perspective of network cultural governance. *PLoS ONE*, 16(2), Article 0246404. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0246404>